

בזכות נשים צדקניות נגאלו בני ישראל

1. מאורות הראיה-הגדה של פסח

הגאולה נמשכת היא והולכת. גאולת מצרים וגאולת-העמיד השלמה היא פעולה אחת שאינה פוסקת, פעולת ה' החזקה והזרוע הנטויה, אשר החלה במצרים והיא פועלת את פעולותיה בכל המסבות. משה ואליהו גואלים הם לגאולה אחת, המתחיל והגומר, הפותח והחותם הם יחד ממלאים את החטיבה. ורוח ישראל מקשיב הוא את קול התנועות של פעולות הגאולה, ההולכות מכל המסבות עד מלא צמיחת קרן הישועה במלואה וטובה.

2. שמות פרק ב

וַיִּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֹוִי וַיִּקַּח אֶת בַּת לֹוִי: וַתֵּהָרֵם הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה יָרְחִים: וְלֹא יָקָלָה עוֹד הַצְּפִינֹו וַתִּקַּח לוֹ תַּבַּת גֹּמָא וַתִּתְקַמֶּה בַּחֲמֶר וּבִזְפַת וַתִּשֶׂם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד וַתִּשֶׂם בְּסוּף עַל שְׁפַת הַיָּאֵר: וַתִּמְצָב אֶחָתוֹ מִקֶּחַ קֶלֶעַה מִהַיְעָשָׂה לוֹ:

3. מסכת סוטה דף יב עמוד א

תנא: עמרם גדול הדור היה, כיון שראה שגזר פרעה הרשע כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, אמר: לשוא אנו עמלין! עמד וגירש את אשתו, עמדו כולן וגירשו את נשותיהן. אמרה לו בתו: אבא, קשה גזירתך יותר משל פרעה, שפרעה לא גזר אלא על הזכרים, ואתה גזרת על הזכרים ועל הנקיבות! פרעה לא גזר אלא בעוה"ז, ואתה בעוה"ז ולעוה"ב! פרעה הרשע, ספק מתקיימת גזירתו ספק אינה מתקיימת, אתה צדיק בודאי שגזירתך מתקיימת, שנאמר: ותגזר אומר ויקם לך! עמד והחזיר את אשתו, עמדו כולן והחזירו את נשותיהן. ויקח - ויחזור מיבעי ליה! א"ר יהודה בר זבינא: שעשה לו מעשה ליקוחין, הושיבה באפריון ואהרן ומרים מרקדין לפניו, ומלאכי השרת אמרו: אם הבנים שמחה

4. תלמוד בבלי מסכת תענית דף ט עמוד א

רבי יוסי ברבי יהודה אומר: שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל, אלו הן: משה, ואהרן, ומרים. ושלוש מתנות טובות ניתנו על ידם, ואלו הן: באר, וענן, ומן. באר - בזכות מרים, עמוד ענן - בזכות אהרן, מן - בזכות משה. מתה מרים - נסתלק הבאר. שנאמר ותמת שם מרים, וכתוב בתריה ולא היה מים לעדה.

5. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יא

ויאמר מלך מצרים למילדות העבריות וגו'... שפרה - זו יוכבד, ולמה נקרא שמה שפרה? שמשפרת את הולד... פועה - זו מרים, ולמה נקרא שמה פועה? שהיתה פועה ומוציאה את הולד;

6. במדבר פרק יב

וַתִּדְבֹר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁחַת עַל אֲדֹת הָאִשָּׁה הַכַּשִּׁית אֲשֶׁר לָקַח כִּי אִשָּׁה כַּשִּׁית לָקַח: וַיֹּאמְרוּ הַרְבֵּק אַךְ בְּמִשְׁחַת דְּבַר יְדִי וְלֹא אֶגְמַן דְּבַר וַיִּשְׁמַע יְדִי: וְהֵאֵלֶּשׁ מִשְׁחַת עֲנִיּוֹ מֵאֵד מִכָּל הָאֲדָמִים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה: וַיֹּאמְרוּ יְדִי נִדְּ פִתְאֵם אֵל מִשְׁחַת וְאֵל אַהֲרֹן וְאֵל מִרְיָם צִאוּ שְׁלֹשְׁתְּכֶם אֵל אֱהִי מוֹעֵד וַיִּצְאוּ שְׁלֹשְׁתָּם: וַיִּכְרַד יְדִי בְעַמּוּד עֲנָן וַיַּעֲמֵד פֶּתַח הַיָּרְדֵן וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וּמִרְיָם וַיִּצְאוּ שְׁנֵיהֶם: וַיֹּאמְרוּ שְׁמַעוּ נָא דְבַרִי אִם יִהְיֶה נְבִיאֵכֶם יְדִי בְּמִקְרָא אֵלָיו אֶתְנַדַּע בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ: לֹא כֵן עֲבַדְתִּי מִשְׁחַת בְּכָל בֵּיתִי נְאֻמְךָ הוּא: פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמִקְרָא וְלֹא בְּחִידָת וַתִּמְנַח יְדִי נְבִיט וּמִדּוּעַ לֹא יִרְאֶתְּ לְדַבֵּר בְּעַבְדִי בְּמִשְׁחַת: וַיִּחַר אַף יְדִי בָּם וַיִּלְכְּ: וַתִּעַנְּנוּ סָר מַעַל הָאֵל הֵל וְהִנֵּה מִרְיָם מִצַּרְעַת כַּשְׁלֵג וַיִּפֹּן אַהֲרֹן אֵל מִרְיָם וְהִנֵּה מִצַּרְעַת:

7. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יד עמוד א

ותקח מרים הנביאה אהות אהרן ולא אהות משה? - אמר רב נחמן אמר רב: שהיתה מתנבאה כשהיא אהות אהרן, ואומרת: עתידה אמי שתלד בן שיושיע את ישראל. ובשעה שגולד נתמלא כל הבית כולו אורה, עמד אביה ונשקה על ראשה, אמר לה: בתי נתקיימה נבואתיך.

8. ספר מורה הנבוכים חלק שני פרק מה

המדרגה א' תחלת מדרגות הנבואה, שילוח לאיש עזר אלהי שיניעהו ויזרזהו למעשה טוב גדול, כהצלת קהל חשוב מקהל רעים, או הציל חשוב גדול, או השפיע טוב על אנשים רבים, וימצא מעצמו לזה מניע ומביא לעשות, וזאת תקרא רוח ה', וזאת היא מדרגת שופטי ישראל כלם... וזו גם כן מדרגת יועצי ישראל החשובים כולם.

9. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יא עמוד ב

בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור - נגאלו ישראל ממצרים, בשעה שהולכות לשאוב מים, הקב"ה מזמן להם דגים קטנים בכדיהן ושואבות מחצה מים ומחצה דגים, ובאות ושופתות שתי קדירות אחת של חמין ואחת של דגים, ומוליכות אצל בעליהן לשדה, ומרחיצות אותן וסכות אותן ומאכילות אותן ומשקות אותן ונזקקות להן בין שפתים

10. קיצור שולחן ערוך סימן קכט

וטוב שיהיה מחוץ לעיר ויש בו דגים (לזכר שאנו משולים כדגים חיים שנאחזים במצודה כך אנו נאחזים במצודת המות והדין, ומתוך כך נהרהר יותר בתשובה. עוד טעם סימן שלא ישלוט בנו עין הרע כמו בדגים ונפרה ונרבה כדגים. ויש אומרים הטעם, כי לדגים אין גבינים ועיניהם תמיד פתוחות, כדי לעורר עינא פקוחא דלעילא)

11. רש"י במדבר פרק יב פסוק א

רבי נתן אומר, מרים היתה בצד צפורה בשעה שנאמר למשה אלדד ומידד מתנבאים במחנה, כיון ששמעה צפורה, אמרה אוי לנשותיהן של אלו אם הם נזקקים לנבואה שיהיו פורשין מנשותיהן כדרך שפרש בעלי ממני, ומשם ידעה מרים והגידה לאהרן.

12. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יג עמוד א

וכיון שהטילוהו ליאור, עמד אביה וטפתה על ראשה, אמר לה: בתי, היכן נבואתיך! והיינו דכתיב: ותתצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו, לידע מה יהא בסוף נבואתה

13. מכילתא דרבי ישמעאל בשלח

את התוף בידה, וכי מנין היו להם לישראל תופים ומחולות במדבר אלא הצדיקים היו מובטחים ויודעים שהקב"ה עושה להם נסים וגבורות עת שיוצאין ממצרים והתקינו להם תופים ומחולות.

14. תלמוד ירושלמי מסכת סוטה פרק א דף טז

מרים המתיבה למשה שעה אחת שנאמר ותצב אחותו מרחוק לפיכך נתעכבו לה כל ישר' שבעת ימים במדבר שנאמר והעם לא נסע עד האסף מרים